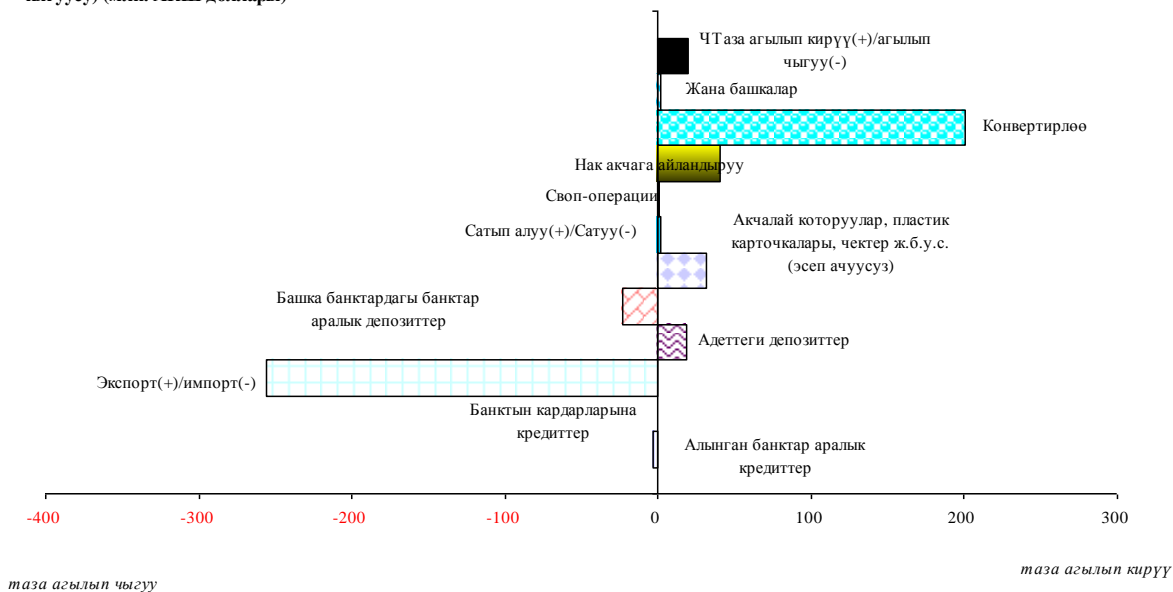

Валюта рыногу (2013-жылдын сентябрь айы)

1-график. Накталай эмес АКШ долларыны коммерциялык банктарына таза агылып кирүүсү (агылып чыгуусу) (млн. АКШ доллары)

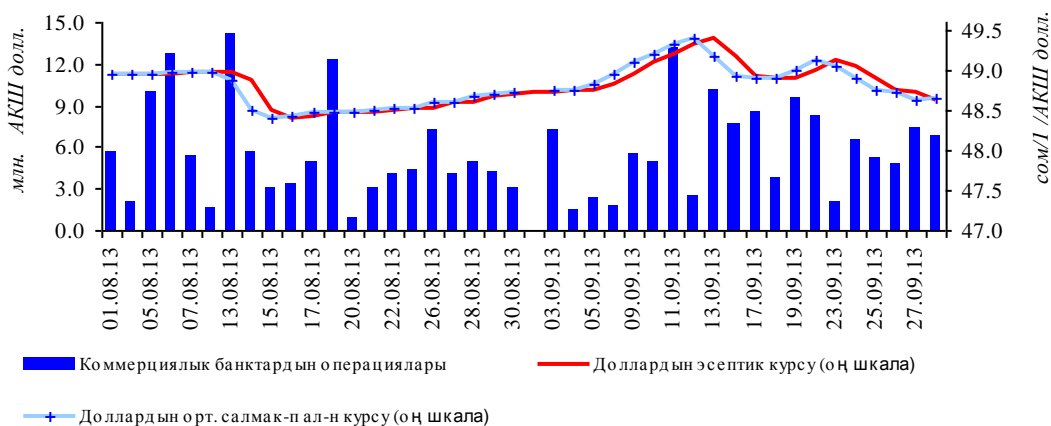

Сентябрь айында АКШ долларынын курсу бир АКШ доллары үчүн – 48,7243 сомдон 48,6197 сомго чейин төмөндөгөн тенденциясы байкалган, бул банктар аралык валюта рыногунда нак эмес валютаны сатып алуу-сатуу көлөмүнүн бир айлык көрсөткүчүн жогорулатуудан улам болгон. Курстун төмөндөшүнүн негизги баскычы кароого алынып жаткан мезгилдин экинчи жарымына туура келген.

2013-жылдын сентябрь айында чет өлкө валютасын сатып алуу-сатуу боюнча операциялардын жалпы көлөмү 0,8 пайызга көбөйүп, 39,1 млрд. сом өлчөмүндө түптөлгөн. Ага коммерциялык банктардын нак акчаларга байланыштуу ишке ашырган операциялар сегментинде иш жигери 3,3 пайызга, сандык көрсөткүчтө 29,1 млрд. сомго чейин кыйла жогорулашы себеп болгон. Коммерциялык банктардын нак эмес акчаларга байланыштуу ишке ашырылган операцияларынын көлөмү 6,1 млрд. сомго чейин төмөндөгөн, бул өткөн айдын ушул эле көрсөткүчүнөн 7,7 пайызга төмөн көрсөткүчтү берет.

Банктар аралык валюта тооруктарынын чогуу алгандагы жүгүртүүсү коммерциялык банктар ортосунда бүтүмдөрдүн тийиштүү көлөмүнүн жогорулашынын эсебинен 118,8 млн. АКШ долларына чейин (+2,1 пайызга) жогорулаган. Кароого алынган мезгил аралыгында Улуттук банк интервенцияларга ишке ашырган эмес. (2-график).

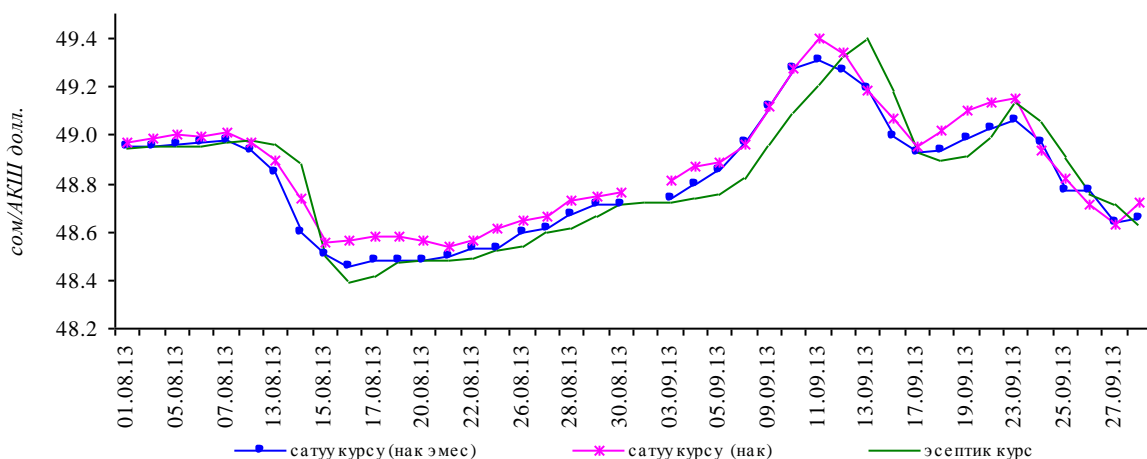
2-график. Банктар аралык валюта тооруктарынын жана АКШ доллар курсунун динамикасы

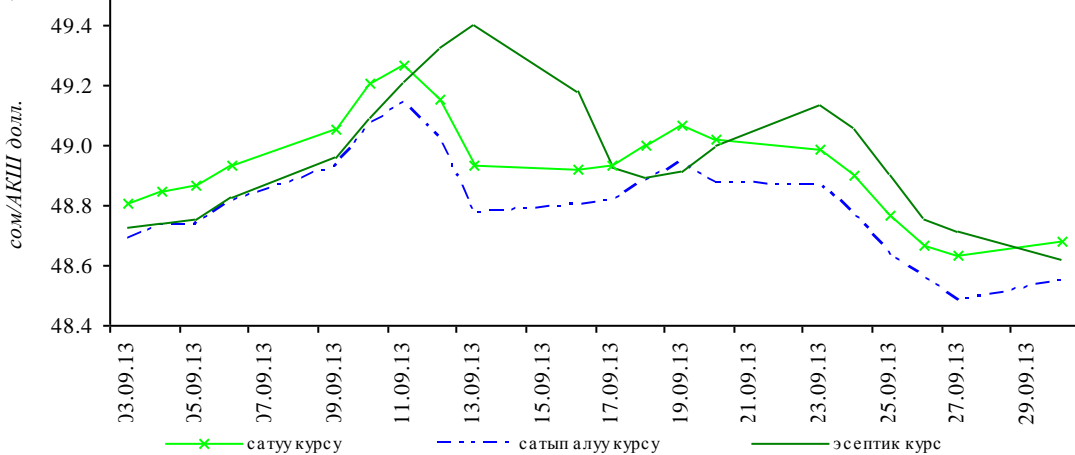
Кароого алынган мезгил ичинде Улуттук банк коммерциялык банктар менен СВОП-операцияларды ишке ашырган эмес.

Валюталарды негизги түрлөрү боюнча бөлүштүрүүдө АКШ доллары, орус рубли жана башка валюталар менен ишке ашырылган операциялардын көлөмү жогорулагандыгы байкалган. Мында ишке ашырылган операциялардын жалпы көлөмүндө валюталардын үлүштүк катышы төмөнкүдөй бөлүштүрүлгөн: АКШ долларында ишке ашырылган операциялардын салыштырма салмагы 1,3 пайыздык пунктка, 59,7 пайызга чейин; орус рублинде – 3,2 пайыздык пунктка, 2,8 пайызга чейин көбөйгөн. Евро менен ишке ашырылган операциялардын үлүшү ай ичинде 0,3 пайыздык пунктка төмөндөп, 2,8 пайызды түзсө, теңге менен ишке ашырылган операциялар 6,8 пайызды (– 4,2 пайыздык пункт) түзгөн.

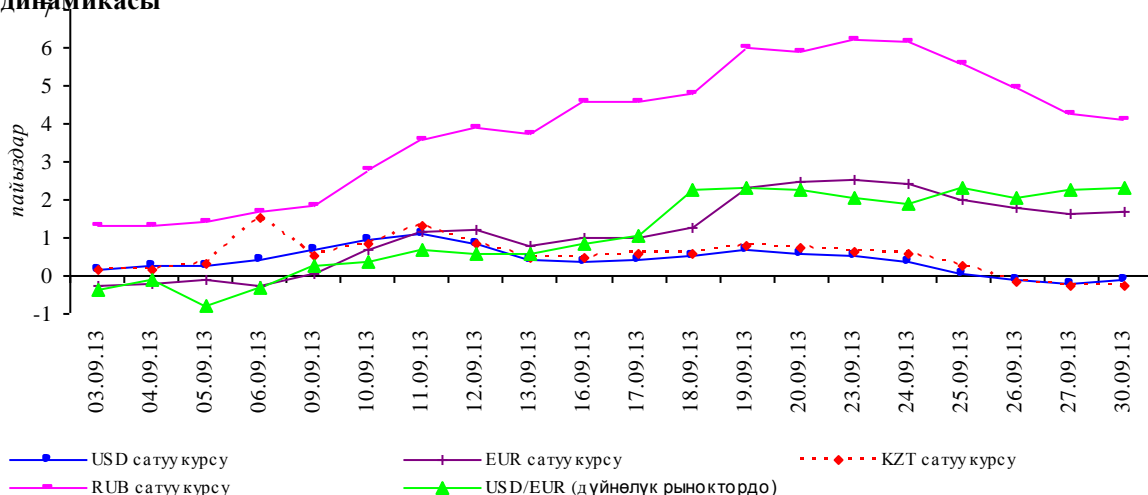
3-график. Коммерциялык банктарда нак жана нак эмес АКШ долларынын курсунун динамикасы

4-график. Алмашуу бюролорунда АКШ долларынын курсунун динамикасы

5-график. Алмаштыруу бюролорундагы валюта курстарынын жана АКШ долларынын дүйнөлүк рынокторундагы өсүш арымдарынын динамикасы

1-таблица. Операциялардын түрлөрү боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сомдук эквивалентте)

млн. сом

Мезгил аралыгы	Жалпы операциялардын көлөмү	Комм. банктардын накталай эмес операциялары		Комм. банктардын накталай операциялары		Алмаштыруу бюролордун накталай операциялары		
		Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	
2012	09	26,294.6	5,115.6	19.5	17,689.1	67.3	3,489.9	13.3
	10	29,651.0	6,215.6	21.0	19,649.2	66.3	3,786.2	12.8
	11	28,722.7	5,018.0	17.5	19,820.7	69.0	3,884.0	13.5
	12	26,180.1	3,958.3	15.1	18,549.8	70.9	3,672.1	14.0
2013	01	22,335.6	3,330.8	14.9	15,850.9	71.0	3,153.8	14.1
	02	21,941.7	3,886.7	17.7	14,684.9	66.9	3,370.1	15.4
	03	23,135.9	4,960.9	21.4	14,642.8	63.3	3,532.2	15.3
	04	28,218.6	4,969.0	17.6	19,157.7	67.9	4,092.0	14.5
	05	26,955.3	5,200.4	19.3	18,183.9	67.5	3,570.9	13.3
	06	28,266.2	4,678.1	16.6	19,944.9	70.6	3,643.2	12.9
	07	37,930.0	5,752.4	15.2	27,754.2	73.2	4,423.4	11.7
	08	38,826.0	6,616.9	17.0	28,199.8	72.6	4,009.3	10.3
	09	39,130.5	6,104.3	15.6	29,125.7	74.4	3,900.5	10.0

2-таблица. Валюталар боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сомдук эквивалентте)

млн. сом

Мезгил аралыгы	Жалпы операциялардын көлөмү	АКШ доллары		Евро		Орус рубли		Казак теңгеси		Жана башкалар	
		көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш
2012	09	26,294.6	59.2	895.6	3.4	7,392.4	28.1	2,417.6	9.2	9.8	0.0
	10	29,651.0	60.6	1,011.8	3.4	7,754.5	26.2	2,906.2	9.8	10.8	0.0
	11	28,722.7	59.6	931.1	3.2	7,595.5	26.4	3,065.3	10.7	8.0	0.0
	12	26,180.1	58.3	799.9	3.1	7,780.8	29.7	2,322.7	8.9	6.3	0.0
2013	01	22,335.6	59.6	763.0	3.4	6,716.9	30.1	1,532.3	6.9	5.8	0.0
	02	21,941.7	60.5	778.9	3.6	6,338.3	28.9	1,551.9	7.1	6.1	0.0
	03	23,135.9	61.3	840.9	3.6	5,893.0	25.5	2,210.0	9.6	8.7	0.0
	04	28,218.6	60.4	954.3	3.4	7,487.5	26.5	2,722.6	9.6	10.6	0.0
	05	26,955.3	57.3	889.9	3.3	7,674.7	28.5	2,942.7	10.9	10.3	0.0
	06	28,266.2	57.2	961.9	3.4	8,522.8	30.2	2,597.1	9.2	9.5	0.0
	07	37,930.0	58.3	1,035.7	2.7	11,164.6	29.4	3,615.8	9.5	15.5	0.0
	08	38,826.0	58.5	1,210.1	3.1	10,660.6	27.5	4,253.1	11.0	9.7	0.0
	09	39,130.5	59.7	1,091.5	2.8	11,996.7	30.7	2,655.5	6.8	13.0	0.0

3-таблица. Чөтөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы	Айдын акырына карата эсептик курс				Бир ай ичинде эсептик курстун четтөөсү				
	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	
2012	09	47.1484	61.0289	1.5250	0.3146	2.4%	5.6%	6.3%	2.1%
	10	47.1513	60.9838	1.4952	0.3129	0.0%	-0.1%	-2.0%	-0.6%
	11	47.2578	61.3170	1.5217	0.3140	0.3%	0.5%	1.8%	0.4%
	12	47.4012	62.6573	1.5607	0.3145	0.3%	2.2%	2.6%	0.2%
2013	01	47.7696	64.5105	1.5909	0.3167	0.8%	3.0%	1.9%	0.7%
	02	47.5676	62.2279	1.5535	0.3162	-0.4%	-3.5%	-2.3%	-0.2%
	03	47.9610	61.4884	1.5430	0.3180	0.8%	-1.2%	-0.7%	0.6%
	04	48.1717	63.0543	1.5412	0.3185	0.4%	2.5%	-0.1%	0.2%
	05	48.2300	62.5230	1.5268	0.3192	0.1%	-0.8%	-0.9%	0.2%
	06	48.6409	63.4543	1.4867	0.3207	0.9%	1.5%	-2.6%	0.5%
	07	48.8745	64.8613	1.4860	0.3192	0.5%	2.2%	0.0%	-0.5%
	08	48.7243	64.5305	1.4655	0.3189	-0.3%	-0.5%	-1.4%	-0.1%
	09	48.6197	65.6731	1.5032	0.3165	-0.2%	1.8%	2.6%	-0.7%

4-таблица. Алмашуу бюрөлорунда чөтөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы	Бир ай ичиндеги орточо маржа				Валюталарды сатуу курсунун орточо ченденишкен четтөөсү				Бир ай ичинде валюталарды сатуу курсунун четтөөсү				
	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	
2012	09	0.3%	0.5%	0.6%	1.0%	0.1%	0.2%	0.4%	0.2%	0.8%	4.9%	4.8%	1.3%
	10	0.2%	0.4%	0.6%	0.7%	0.0%	0.1%	0.2%	0.1%	0.4%	0.6%	-0.2%	-0.2%
	11	0.2%	0.4%	0.7%	0.7%	0.0%	0.1%	0.1%	0.1%	0.3%	0.3%	1.5%	0.4%
	12	0.2%	0.4%	0.6%	0.7%	0.0%	0.1%	0.2%	0.1%	0.1%	0.9%	0.7%	-0.5%
2013	01	0.2%	0.4%	0.6%	0.6%	0.0%	0.2%	0.2%	0.1%	0.7%	4.3%	3.6%	1.4%
	02	0.2%	0.5%	0.6%	0.7%	0.1%	0.1%	0.1%	0.1%	-0.3%	-2.9%	-1.8%	0.0%
	03	0.2%	0.5%	0.6%	0.7%	0.0%	0.1%	0.2%	0.1%	0.6%	-1.5%	-1.1%	0.4%
	04	0.2%	0.4%	0.6%	0.7%	0.1%	0.2%	0.2%	0.1%	0.5%	2.3%	-0.2%	0.0%
	05	0.2%	0.5%	0.6%	0.7%	0.0%	0.2%	0.1%	0.1%	0.3%	-0.4%	-1.0%	0.4%
	06	0.2%	0.4%	0.7%	0.7%	0.1%	0.2%	0.3%	0.1%	0.5%	1.1%	-2.7%	0.1%
	07	0.2%	0.4%	0.6%	0.7%	0.1%	0.2%	0.2%	0.1%	0.8%	1.8%	0.8%	-0.3%
	08	0.3%	0.5%	0.7%	0.7%	0.0%	0.1%	0.2%	0.1%	-0.4%	-0.1%	-2.9%	-0.4%
	09	0.3%	0.4%	0.6%	0.8%	0.1%	0.2%	0.2%	0.2%	-0.1%	1.7%	4.1%	-0.3%